

DU LESER NÅ SPESIALEN

FORELDRESKOLEN
([HTTP://WWW.DAGBLADET.NO/PLUSS/SPESIAL/FORELDRESKOLEN](http://www.dagbladet.no/pluss/spesial/foreldreskolen))

NESTE I SPESIALEN

- Vi mister henne litt til mobilen og det blir stadig konflikter

(http://www.dagbladet.no/2013/08/17/magasinet/pluss/jesper_juul/foreldresko)

Jesper Juul vet han risikerer offentlig bannlysing når han skriver dette

Av [Jesper Juul \(mailto:jesper.juul@dagbladet.no\)](mailto:jesper.juul@dagbladet.no)

Ser ut til å finnes en særlig kontakt mellom barn og bare én av barnets foreldre.

t (<http://www.dagbladet.no>)

[/www.dagbladet.no/pluss/#reportasjen](http://www.dagbladet.no/pluss/#reportasjen)) Portrettet (<http://www.dagbladet.no/pluss/#portrettet>)

[w.dagbladet.no/pluss/#spesialer](http://www.dagbladet.no/pluss/#spesialer)) Mer (<http://www.dagbladet.no/pluss/#>)

(<http://>) (<http://>)

Min profil Søke SKJUL PROFIL

(<http://www.dagbladet.no/pluss/>)

rune@fardal.no

Uleste saker (1) Alle

Slik er masseorderens liv på cella - og dette koster han (<http://www.dagbladet.no/2013/07/12/>)

FORELDREKONTAKT: Dette har Jesper Juul vegret seg for å si: Det finnes en særlig kontakt mellom noen barn og bare én av barnets foreldre. Tegning: LISA AISATO

🕒 24.08.2013, kl. 07:00   💬 kommentarer   ➦ Del med andre   ➔ Send til   📖 Les senere
(http://www.dagbladet.no/2013/08/24/magasinet/pluss/foreldreskolen/jesper_juul/oppvekst/28779427/)

(Magasinet): Det har tatt meg mange år å bestemme meg for å skrive om dette temaet offentlig, blant annet fordi jeg har vært urolig for at det skulle bli misforstått eller misbrukt av foreldre som er midt i en skilsmisse.

Det er jeg for så vidt fremdeles, men årsaken er at en henvendelse fra et par jeg hjalp i forbindelse med deres skilsmisse for to år siden ikke kan besvares med min faglige integritet i behold, uten å belyse nettopp dette temaet.

Siden det er et viktig og veldig kontroversielt

JESPER JUUL

tema, kommer denne kommentaren til å strekke seg over tre lørdager framover.

Den første av mer generell karakter, den andre inneholder min mail-korrespondanse med foreldrene, og den tredje inneholder mer opplysende eksempler fra andre familier.

Reaksjoner

Jeg har formidlet dette stoffet muntlig til tusener av foreldre og fagfolk de siste tretti åra, og reaksjonene er alltid de samme, uansett hvilken kultur vi snakker om: Den primære reaksjonen er voldsom lettelse, dels knyttet til de voksnes opplevelser i egen oppvekstfamilie, og dels til opplevelser omkring deres egne barn.

Andre reagerer med sorg fordi de plutselig innser at de har kjempet mot en tidligere partner som de følte oppførte seg med lite verdighet og moral.

Et mindretall har reagert med mistro og avstand, fordi det er så langt unna den politisk korrekte sannheten om barn og skilsmisse at det virker provoserende.

Noen få voksne har sendt tilbakemelding om at de ikke kjenner igjen problemet fra egne familier. Siden jeg ikke er noen stor tilhenger av generelle sannheter, passer det meg fint. Jeg har ikke behov for å overbevise noen, bare stille noe erfaring til rådighet.

Risikerer bannlysning

Vi begynner langsomt å se at den etablerte forskningsverdenen kommer ut med undersøkelser som viser at skilsmisse kanskje er mye mer vanskelig for noen barn enn vi har vært villige til å se.

Det er nok en årsak til at jeg nå risikerer offentlig bannlysning.

Det samme gjelder noen foreldre, og i tillegg til skilsmisse gjelder det også omfanget av sorg i forbindelse med en forelders død eller en forelders utstasjonering i utlandet over flere måneder.

**Årsaken ser ut til å
være at det finnes en
særlig kontakt mellom
barn og bare én av barnets
foreldre.**

– Jesper Juul

Det handler heller ikke om kjærlighet - i den forstand at barnet elsker den ene forelderen mer enn den andre.

Foto: JØRN H. MOEN

Jesper Juul er Skandinavias ledende familierapeut.

Han jobber som foredragsholder og har skrevet en rekke bøker. Hans mest kjente bok «Ditt kompetente barn» er så langt oversatt til 13 språk og solgt i 250 000 eksemplarer.

Jesper Juul svarer hver lørdag på lesernes spørsmål om familieliv, barneoppdragelse, parforhold.

Er du mamma, pappa, kjæreste ung eller barn og har du spørsmål, send det til:

jesper.juul@dagbladet.no

([mailto:jesper.juul@dagbladet.no?subject=Jesper Juul](mailto:jesper.juul@dagbladet.no?subject=Jesper%20Juul)).

Årsaken ser ut til å være at det finnes en særlig kontakt mellom barn og bare én av barnets foreldre.

En kontakt som ofte kan gå på tvers av kjønn, og den utspiller seg på et eksistensielt nivå.

Dette betyr at det ikke først og fremst er en følelsesmessig kontakt, som også avhenger av kvaliteten på tilknytningen som helst skal finne sted i løpet av barnets første fire leveår.

Det handler om at bare i denne kontakten kan barnet lære seg hvordan man kan leve livet. Dette læres ikke via oppdragelse, men via samvær.

Barnet tar opp mamma's eller pappa's måter å håndtere livets mange praktiske og filosofiske temaer på, slik plantene tar opp oksygen: Gjennom osmose. Gjennom observasjon og empati.

Det frustrerende for mange barn og foreldre, er at barnet nettopp ikke kan lære denne livskompetansen av den andre forelderen. Mange fedre - og spesielt mødre - har slitt med å prøve, i den tro at det bare handlet om tid, nærvær og forståelse.

Klamret seg til samvær

Første gang jeg og mine kolleger ble oppmerksomme på denne spesielle kontakten mellom de fleste barn og bare en av foreldrene, var i løpet av de ti åra (1975- 1985) vi arbeidet med et prosjekt for enslige mødre nederst på den sosiale rangstigen.

Disse kvinnene var sammen med oss og hverandre i grupper på åtte, seks timer om dagen i tre måneder. De fleste var henvist fordi man ville løfte dem utdannelsesmessig og forsøke å hindre at den sosiale arven fortsatte enda en generasjon.

Mange av disse kvinnene hadde etablert seg i flere parforhold, som stort sett utviklet seg voldelig på ulike plan.

Den gang var samvær ikke nødvendigvis en rett fedre hadde, men noe de kunne søke om å få. En del av disse fedrene hadde en atferd (som fedre) som var langt, langt under standard.

De droppet 90 prosent av avtalene sine, og når de endelig overholdt en, avlevete de enten barnet hos sine egne mødre eller tok dem med på puben og ringte mødrene etter seks-sju timer og ba om at de hentet ungene hjem.

Cirka halvparten av disse barna kunne leve med denne atferden fra fedrene i omkring et år, så resignerte de og ba om å få slippe samværet.

Den andre halvdel klamret seg til samværet. Jo mer mødrene deres og disses sosialrådgivere kritiserte fedrene, jo mer holdt ungene fast. Vi voksne undret oss kollektivt, for vi så jo hvor følelsesmessig belastende dette var for barna.

Cirka halvparten av disse barna kunne leve med denne atferden fra fedrene i omkring et år, så resignerte de og ba om å få slippe samværet.

– Jesper Juul

Savner og mangler

Løsningen kom fra en seks år gammel gutt, da moren hans henvendte seg til ham og konstaterte (i en samtale med meg):

- Jeg vet jo godt at du savner far.

Sønnen svarte:

- Ja, mor. Jeg savner ham også, men mest mangler jeg ham.

Denne språklige forskjellen mellom savner (emosjonelt) og mangler (eksistensielt) er helt usedvanlig for barn og unge. De fleste voksne tenker heller ikke så mye over forskjellen, det kommer jeg tilbake til i Magasinet i ukene framover.

Mødrene til disse barna (oftest gutter) kjempet en modig, men forgjeves kamp for å hjelpe sine sønner med diverse atferdsproblemer hjemme, i barnehagen eller på skolen.

En del fikk hjelp fra psykologer, og døgnanbringelse av hele familien. Det var ofte vellykket i en kortere

periode - så lenge familien var «mannsoppdekket» av fagfolk - men så snart behandlingen ble ansett for å være vellykket og avsluttet, dukket den symptomatiske atferden opp igjen med fornyet kraft.

Dette styrket naturligvis den herskende filosofien om at det grunnleggende var at det var barnet det var noe galt med, og/eller hans fordrukne far.

NESTE I SPESIALEN

- Vi mister henne litt til mobilen og det blir stadig konflikter

(http://www.dagbladet.no/2013/08/17/magasinet/pluss/jesper_juul/foreldresko)

I denne artikkelen

[relasjoner](http://www.dagbladet.no/tag/relasjoner) (<http://www.dagbladet.no/tag/relasjoner>)

[pluss](http://www.dagbladet.no/tag/pluss) (<http://www.dagbladet.no/tag/pluss>)

[foreldre](http://www.dagbladet.no/tag/foreldre) (<http://www.dagbladet.no/tag/foreldre>)

[barn](http://www.dagbladet.no/tag/barn) (<http://www.dagbladet.no/tag/barn>)

[magasinet](http://www.dagbladet.no/tag/magasinet) (<http://www.dagbladet.no/tag/magasinet>)

[foreldreskolen](http://www.dagbladet.no/tag/foreldreskolen) (<http://www.dagbladet.no/tag/foreldreskolen>)

[jesper juul](http://www.dagbladet.no/tag/jesper%20juul) (<http://www.dagbladet.no/tag/jesper%20juul>)

[oppvekst](http://www.dagbladet.no/tag/oppvekst) (<http://www.dagbladet.no/tag/oppvekst>)

[familie](http://www.dagbladet.no/tag/familie) (<http://www.dagbladet.no/tag/familie>)

🕒 24.08.2013, kl. 07:00

💬 kommentarer

➦ Del med andre

➔ Send til

📌 Les senere

(http://www.dagbladet.no/2013/08/24/magasinet/pluss/foreldreskolen/jesper_juul/oppvekst/28779427/)

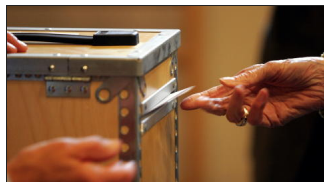

Jesper Juul

Familieterapeut

✉ jesper.juul@dagbladet.no (<mailto:jesper.juul@dagbladet.no>)

På Pluss akkurat nå

Disse sakene avgjør hva du stemmer

Derfor går det som det går på valgdagen.

(<http://www.dagbladet.no/2013/08/29/nyheter/pluss/samfunn/valg/politikk/28753611/>)

Sjekk hvilke riesling-viner du bør teste ut i helga

Terningkastene spriker fra to til

seks.

(http://www.dagbladet.no/2013/08/29/tema/pluss/dagbladets_vinanmeldelser/mat_og_drikke/vi)

Slik unngår du arveavgift

- Det er ikke et veldig komplisert regelverk å sette seg inn i.

Kommentarer